

Forfatter: Helgesen, Poul

Titel: Skrifter af Paulus Helie 5. Bind / ved Marius Kristensen. - 1935 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab

Citation: Helgesen, Poul: "Skrifter af Paulus Helie 5. Bind / ved Marius Kristensen. - 1935 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab", i Helgesen, Poul: *Skrifter af Paulus Helie 5. Bind / ved Marius Kristensen. - 1935 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab*, udg. af MARIUS KRISTENSEN, 1932-1948, s. 331. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-helgesen05-shoot-idm140287314314768/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Skrifter af Paulus Helie 5. Bind / ved Marius Kristensen. - 1935 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab

Disse Fejl er rettede her i Optrykket foruden enkelte andre. Glemte eller paa Grund af Pladsmangel i Linieudgang ikke anbragte Skilletegn og Bindestreger er tilsat, desuden nogle faa andre Kommaer (især i Opregninger) tilsat, flyttet eller slettet. Stort Bogstav er gennemført i Ordet Gud og Egennavne. Tegnet ij er brugt baade hvor Grundtrykket har sammenstøbt ij, og hvor det har y med to Prikker over. Bogen er kendt i omtrent en halv Snes, til Dels ufuldstændige, Eksemplarer. Den er her trykt efter det fuldstændige Eksempel paa Det kgl. Bibliotek. Trykket — ligesom det følgende — staar langt over Aarhustrykkene og Fejlene er faa og smaa. Grundtrykket betegnes her som *O*. De kursive Tal i indre Margen henviser til Side i 1. Bind.

I 1935 fandt Professor Peter Skautrup i Bindet om Lovhaandskriften AM 25, 4° et Brudstykke af et andet Tryk fra samme Trykkeri. Dette, som omfatter Bl. 6-7 (Inderbladene i andet Læg), er nu taget ud af Bindet og overført til Det kgl. Biblioteks Samling af danske Palæotyper. Siderne begynder i Linie senere end i det fuldstændige Tryk, saaledes at Bl. 6 a begynder med stormodighed (S. 109,6), 6 b med the mett (S. 109,30), 7 a med altid (S. 110,21), 7 b med oc peegis (S. 111,12), og Brudstykkets sidste Ord er fwnd (S. 112,5). Varianter i dette Tryk betegnes med *Fr*. Den vigtigste Afvigelse er, at *Fr* overalt har falck for folck. Formen snaere for snarere (S. 110,18) findes ogsaa i *Fr*. Hvilket af Trykkene der er ældst, kan ikke afgøres.

95,15 person] *O* har over n en Krølle (o: persoan?). | 100,20 føre] fore *O*. | 101,3 Herefter er i *O* glemt: Huore konge børn schule opfødis Fo. iij. | 103,28 indplantis] indplandis *O*. | 104,32 regeere] regerre *O*. | 106,17 haardhed] haarhed *O*. | 109,8 meth] mett *Fr*. | 109,15 gerninger] gierninger *Fr*. | 109,25 flydt] flydt *Fr*. | 109,28 folckis] falckis *Fr*. | 110,1 galynd] galyng *Fr*. | 110,3 folck] falck *Fr*. | 110,5 landtz] landz *Fr*. | 110,8 scall] scal *Fr*. | 110,11 met gode lerdomme] mett gode lerdom *Fr*. | 110,14 er] herefter Komma i *Fr*. | 110,26 thett] thet *Fr*. | 110,28 exempill] exempell *Fr*. | 111,2 eet] eett *Fr*. | 111,3 met] mett *Fr*. | 111,9 Randn. En] Een *Fr*. | 111,10 Randn. en] een *Fr*. | 111,20 Randn. frelsthe] frelste *Fr*. | 111,25 folckis] falckis *Fr*. | 111,28 hæentt] hæntt *Fr*. | 111,30 Randn.

Eet] Eett *Fr.* | *III,30* scall] saall *Fr.* | *II2,8* tucktemesterin] tuckemesterin *O.* | *II2,28* barmhiertig] barmheiertig *O.* | *II3,26* oc handel] ochandel *O.* | *II3,31* første] første *O.* | *II5,18* handell] hadell *O.* | *II7,6* megett] megeet *O.* | *II7,14* sandhed] sandged *O.* | *II7,21* saa] sa *O.* | *II8,7* kongel] kvnge *O.* | *II0,27* Jeg] ieg *O.* | *II0,28* Men] men *O.* | *II1,16* Er..., hwy] er... Hwy *O.* | *II2,26* Fræmdelis] fræmdelis *O.* | *II5,24* Twertt] twertt *O.* | *II32,14* thenom] then-nom *O.* | *II38,6* Fremdelis] fremdelis *O.* | *II40,29* (ikke træle] *Parentes-tegnene tilf. af Udg.* | *II41,2* Konger] konger *O.* | *II41,19* Oc] oc *O.* | *II41,20* Huaar] huaar *O.* | *II44,5* Huad] huad *O.* | *II44,30* Oc] oc *O.* | *II51,24* Alle] alle *O.* | *II58,27* begærindis] begær-nidis *O.* | *II59,2* handell] handeell *O.* | *II60,17* folck] vist *Fejl for godtz. (saal. I, S. 67).* | *II61,11* merckelige] mrrckelige *O.* | *II65,11* eenfoldighed] eenfoldidhed *O.* | *II66,10* giøris] giøris *O.* | *II67,15* mett] meet *O.* | *II68,2* alsomeniste] *Her maa vist mangle et icke, men I, S. 74 har det som her.* | *II70,26* Nerei] Nereri *O.* | *II72,25* huess] Huess *O.* | *II77* *O. har Udgang i L. 10 foran Then, men ikke L. 14 efter læn.* | *II78* *O. har ikke Ud-gang i L. 27, men i L. 30 efter begæring.* | *II92,21* tildrage] til-drade *O.* | *II94,16* tienstactig] *I O. er der en Streg over e.* | *II98,17* i Rønden: ond] ont *O.* | *200,23* menischin] till tilfjæet *I, S. 106.* | *206,6* beswaaris] beswoaris *O.* | *208,15* borttaghen] borttaghen *O.* | *212,15* alsomeniste] alsomenistr *O.* | *220,1* ypperste] oyp-perste *O.* | *230,10* retferdighed] retferdighed *O.* | *233,29* wenschaff] wen-chaff *O., idet s er faldet ud først i Linien.* | *236,28* fordi] frodi *O.* | *237,5* een] enn *O.* | *238,22* efterfølghe] eff-terfølghe *O.* | *239,6* græmmis] græmmis *O.* | *246,5* gode, men] *saal. O., jfr. I, S. 140.* | *247,1* teckis] tenckis *O., jfr. I, S. 150.* | *247,9* mod] mog *O.* | *248,26* wkyskhed] wkysked *O.* | *251,18* henffne] *saal. uden Forkortelse* *O.* | *251,31* wære] wær *O., jfr. dog daær for daarer 107,17, hær for hører 107,18, snaere 110,18, aær for aarer 201,18 o. fl. lign.* | *253,31* gud-dommelige] goddommelige *O.* | *256,15* Herefter staar Trykfejls-listen i *O.*

257 Undervisningen om en kristelig Forligelse i Kirken er for Hoveddelens Vedkommende en temmelig tro Over-

sættelse af et Skrift af Erasmus, *Liber de sarcienda ecclesiae concordia* (ofte kaldt *De amabili ecclesiae concordia*), som udkom i Antwerpen 1533 og samme Aar blev optrykt i Paris, Leipzig og Basel, altsaa mindst 4 Gange trykt i eet Aar. Det er kun den sidste Fjerdedel (Leipzig-Udgaven S. 97-125), som er benyttet, enkelte Steder (S. 273, 278-9, 281) lidt udvidet. Indledning og Slutning skyldes Paulus Helie. Bogen er ligesom den foregaaende trykt i Roskilde hos Hans Barth. Det Skriftsprog, som her er trykt S. 258, staar i Grundtrykket mellem Titelen og Roschildie. Aftrykket er gjort efter de to eneste kendte Eksemplarer (begge fuldstændige), som begge findes paa Det kgl. Bibl., efter de samme Regler som næst foregaaende Skrift. Grundtrykket betegnes som *O*.

259,1 læsere] *O* har vist lasere, rettet med Blæk (i Trykkeriet?) til læsere i begge Eksp. af *O*. | 261,5 eller] eller *O*. | 261,31 see] Herefter mangler maaske ij. | 263,24 aeln] jfr. Bemærkn. til 251,31. | 264,30 forfyldt] *O*. har Prikker over y. | 265,18 for skarpelige] forskarpelige *O*. | 266,23 kirckins] kirckis *O*. | 267,24 handell] handelll *O*. | 270,0 giiffuis] gnffuis *O*. | 273,5 Tertullianus] Saaledes *O*. | 275,17 och] Maaske fejlagtigt indkommet. | 278,21 somme] samme *O*. | 281,10 gammill] gammil *O*. | 284,17 squaldre] qualdre *O*. | 284,26 slmyndigt] Trykfejl her for almyndigt. | 285,30 guddom] guddom, *O*. | 286,1 færnilse] færnisse *O*. | 280,0 retferdige] retfedige *O*. | 295,10 Amem] Saal. *O*. | 299,8 atskillige] atskillide *O*. | 309,4 som] Herefter mangler vel mett. | 310,14 dantsche] danthe *O*. | 312,15 psalmer] plalmer *O*. | 316,8 wretsindig] retsindig *O*. | 318,20 fortørnilse] fortørinilse *O*. | 321,31 Kunne] kunne *O*.